

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra výtvarné výchovy

Diplomová práce

MgA. Kristýna Vlčková

Pozitivní přístup

Olomouc 2016

vedoucí práce: doc. Mgr. Vladimír Havlík

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, řádně cituji a uvádím v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 16. 6. 2016

podpis

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce doc. Mgr. Vladimíru Havlíkovi za poskytnutí odborných konzultací při realizaci praktické i textové části diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala panu Ing. Martinovi Koutnému za poskytnutí elektrotechnického materiálu a vybavení.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Kristýna Vlčková
Katedra:	Katedra výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	Doc. Mgr. Vladimír Havlík
Rok obhajoby:	2016
Název práce:	Pozitivní přístup
Název práce v angličtině:	Positive Mindset
Anotace práce:	V diplomové práci se zaměřuji na roli pozitivního přístupu v myšlení dítěte vyrůstajícího v neúplné rodině. Práce se skládá ze čtyř částí. První teoretická část se zabývá odbornou problematikou dětí vyrůstajících pouze s jedním rodičem, na kterou navazuje část zaměřená na lidské myšlení a na vybrané aspekty lidských emocí. Druhá část je zaměřena na zařazení praktické části práce do kontextu výtvarného umění podobného charakteru. Praktická část práce prezentuje světelné figurální objekty jedince, jehož život je ovlivňován negativním myšlením pramenícím z období dospívání v neúplné rodině. Čtvrtá, pedagogická část, svou tematikou navazuje na pozitivní přístup v myšlení jednotlivce.
Klíčová slova:	matka, otec, rodina, domov, náhradní rodina, světlo, naděje, pozitivní přístup v myšlení, světelná instalace
Anotace práce v angličtině:	The thesis is concerned with the role of positive mindset in single-parent children. It comes in four parts. Part 1 explores major theories and concepts on single-parent children, followed by a review of human thinking and some aspects of human emotions. Part 2 tries to place the practical part of the thesis into the context similar fine art works. The practical part (Part 3) presents lighted figural objects of an individual whose life is in thrall of negative mindset rooted in their single-parent family childhood. As a counterpoint, the educational part (Part 4) explores the potential of positive mindset.
Klíčová slova v angličtině:	mother, father, family, home, surrogate family, light, hope, positive mindset, light instalation
Přílohy vázané v práci:	Práce v elektronické podobě na CD
Rozsah práce:	67 stran
Jazyk práce:	Čeština

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 TEORETICKÁ ČÁST.....	8
Rodina jako společenská instituce	8
Vyrůstání dítěte bez otce.....	10
Říci nebo neříci pravdu	11
Přestěhování a změna školy	12
Vlastní zkušenost s vyrůstáním v neúplné rodině.....	13
Myšlenky formují podobu našeho života.....	14
Síla myšlenky.....	15
Emoce.....	15
Odpuštění	17
Naděje	17
Radost.....	19
Láska	19
Zařazení praktické části práce do kontextu výtvarného umění podobného charakteru.....	20
Maxime Houot & Nohista – skupina Coin – Cyclique	20
Caitlind Brown & Wayne Garrett	23
Ivo Schoofs	26
Christian Boltanski.....	28
Krištof Kintera	31
Čestmír Suška	32
Josef Šafařík.....	34
Olafur Eliasson.....	36
Autoři, kteří mě inspirovali.....	38
František Skála.....	38
Josef Bolf	39
2 PRAKTICKÁ ČÁST.....	42
Návaznost na zvolené téma.....	42
Postup práce, použité materiály	42
Světlo jako symbolika pro vyjádření pozitivního přístupu	48

Význam obsahové části.....	49
Možnosti následné instalace.....	50
Výsledná podoba světelné instalace.....	51
3 PEDAGOGICKÁ ČÁST	53
Organizace a struktura hodiny	53
Podrobnější popis struktury hodiny	54
Fotodokumentace	54
Výsledné práce žáků	56
ZÁVĚR	60
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	62
SEZNAM OBRAZOVÉ A FOTOGRAFICKÉ DOKUMENTACE	63

ÚVOD

Praktická část diplomové práce sestává ze světelné instalace, která je doplněna textovou částí. Veškerý obsah textové části slouží případnému divákovi k přiblížení všech souvislostí a návazností, spojených s procesem vzniku praktické části diplomové práce.

K celkovému vyjádření tématu Pozitivní přístup jsem si vybrala světlo. Konkrétně světlo z umělého zdroje v podobě záření svítivých diod. Světlo rozlišujeme na dvě skupiny. První skupinu tvoří světlo z přírodních zdrojů. Zde můžeme zařadit slunce, hvězdy, oheň, lávu, blesk nebo např. světlušky. Do druhé skupiny řadíme světlo ze zdrojů umělých. Patří sem světlo žárovek, výbojek, zářivek nebo světelných diod. Působení světla na lidský organismus vyvolává pocity naděje, radosti a duševní pohody. Důkazem může být i fakt, že některé světové firmy nechávají záměrně ozařovat umělým světlem své zaměstnance pracující v uzavřených halách, aby jim umožnili navodit částečně iluzorní pocit denního světla při jejich celodenním pracovním procesu. Energie tepla, která působí prostřednictvím vyzařovaného světla, ve mně vzbuzuje pozitivní emoce. Světelné záření ať už přírodního zdroje v podobě slunečního světla, nebo zdroje umělého, mi dovoluje vnímat v přítomném okamžiku pozitivní energii, kterou nám samotné vyzařování světla může poskytnout v jeho plném rozsahu. Z tohoto důvodu jsem zvolila právě světlo, pro vyjádření pozitivního přístupu dítěte vyrůstajícího v neúplné rodině.

Textová část je rozdělena na tři hlavní kapitoly. Jedná se o část teoretickou, praktickou a pedagogickou. Teoretická část je zaměřena na odbornou problematiku dětí vyrůstajících pouze s jedním rodičem. Dále se v ní rozepisují o svém subjektivním výběru pozitivních lidských myšlenek a emocí. Poslední kapitola, obsahuje zařazení praktické části práce do kontextu výtvarného umění podobného charakteru a seznam autorů, kteří mě inspirovali svou vizuální i obsahovou stránkou jejich tvorby. Ve druhé praktické části se zaměřuji na výslednou podobu světelné instalace. V kapitole je vysvětlen postup práce a celková forma i obsah jejího zpracování. V poslední pedagogické části prezentuji umělecký projekt, který svou tematikou navazuje na téma Pozitivního přístupu. Projekt jsem realizovala s žáky na Střední umělecké škole v rámci absolvování druhé souvislé pedagogické praxe.

1 TEORETICKÁ ČÁST

Předmětem teoretické části je problematika spojená s vyrůstáním dítěte v neúplné rodině doplněná mou vlastní zkušeností, na kterou navazují části zaměřené na lidské myšlení a na vybrané aspekty lidských emocí. V teoretické části se dále zaměřuji na zařazení praktické části práce do kontextu výtvarného umění podobného charakteru.

Rodina jako společenská instituce

Rodina je nejstarší lidskou společenskou institucí. Vznikla kdysi v pradávných dobách, kdy se člověk ještě moc málo podobal tomu dnešnímu. Vznikla nejen z přirozeného pudu pohlavního, jenž vede k plození a rozmnožování daného živočišného druhu (k tomu ostatně není třeba rodiny), ale především z potřeby své potomky ochraňovat, učit, vzdělávat a připravovat pro život. Člověk byl v těch dobách mezi ostatními velkými živočichy velmi nedokonalým tvorem a jeho mládě přicházelo na svět tak málo připravené, že pečovat o ně a chránit je v úzkém intimním společenství ženy a muže, byla prostě životní nutnost, základní podmínka pro jeho přežití.¹

Dnes už se nemusíme bránit dravé zvěři, ani krutostem přírody. Hrozí nám zcela jiná nebezpečí, ovšem potřeba dítě ochraňovat, starat se o ně, vychovávat je a vzdělávat, by měla nadále zůstat životní prioritou a potřebou rodičů.²

Vnější podoba rodiny není pro dítě zcela zásadní. To, zdali dítě vyrůstá s jedním nebo se dvěma rodiči, zdali je svazek rodičů stvrzen zákonem či zda jsou vlastní nebo nevlastní nemusí být pro samotné dítě podstatné. Stálost a citová přívětivost v období dospívání dítěte jsou zásadními faktory pro duševní zdraví a společenskou užitečnost.³

¹ MATĚJČEK, Zdeněk. *O rodině vlastní, nevlastní a náhradní*. Praha: Portál, 1994. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6.

² MATĚJČEK, Zdeněk. *O rodině vlastní, nevlastní a náhradní*. Praha: Portál, 1994. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6.

³ MATĚJČEK, Zdeněk. *O rodině vlastní, nevlastní a náhradní*. Praha: Portál, 1994. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6

Pojetí domova

Kolem druhého roku života si dítě začíná uvědomovat význam domova. Je si vědomo své identity a vztahu s rodinnými příslušníky. Stává se společenskou bytostí. Od prvních měsíců je zjevné co dítě chce a nechce, čeho se bojí a co se mu nelíbí. V případě, že dítě pocítuje úzkost či nejistotu, dává tuto skutečnost najevo především osobě, se kterou je nejvíce citově spjato a to v období okolo sedmého měsíce. Touto osobou bývá ve většině případů matka, protože k ní si jako první vytváří citová pouta. Nemusí tomu tak být ve všech případech. Dítě se může citově blíže připoutat k otci, jednomu z prarodičů, sourozenci, nevlastní matce či více osobám najednou.⁴

Stejně tak v tomto období se v dítěti rozvíjí poznávací schopnost, na základě které rozlišuje věci na známé a neznámé. Věci známé zahrnují pocit jistoty a věci doposud neznámé mohou představovat nebezpečí. Časem se princip známého a neznámého začíná vztahovat na místo pohybu v širším okolí a později na rodnou zem. Ve druhém a třetím roce dítě začíná mezi známé věci zahrnovat lidi v okolí, později celé lidské společenství, v němž vyrůstá a začíná jej považovat za domov. Děti v předškolním věku vnímají svůj domov jako bezpečný úkryt, do něhož se vždy rády vracejí z dobrodružných výprav zahrnující poznávání světa věcného, přírodního a společenského. V tomto období dítě začíná navštěvovat mateřskou školu, přičemž je na jistou dobu nuceno opustit bezpečný domov. Některé děti to snášejí lépe než jiné, a některé jsou mimořádně úzkostné a odloučení od domova vnímají jako velké nebezpečí. Z předškolní doby si dítě nese obvykle i první vzpomínky, které si pak až do stáří dovede vyvolávat. Dítě mezi čtvrtým a sedmým rokem je obecně mnohem otevřenější k přijímání nových zvyklostí, než je tomu např. v dospělosti.⁵

Ve školním období, kdy už dítě chodí do školy tak jako dospělí chodí do práce, se stejně jako dospělí vrací ze školy domů. To, co začalo v mateřské škole, dostalo nyní definitivní formu. Svět dítěte je rozdělen na sféru školy, jakožto pracoviště a sféru domova, jakožto místa odpočinku, zábavy, intimity a relaxace. Oba tyto světy se nutně prolínají. Školní věk je období kamarádství a družného života a dítě je zpravidla zapojeno do různých společenských aktivit mimo rodinu. Např. kroužky různého zaměření, sport či organizované i

⁴ MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

⁵ MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

spontánně vzniklé dětské skupiny. Za těchto okolností už dítě nepovažuje domov jenom za místo osobní jistoty, ale stává se pro něho i místem jakéhosi království, kterému dítě samo vtiskuje pečeť své osobnosti. Dítě už nevnímá domov pouze pro sebe, tj. pro jeho ochranu a bezpečí, domov se nyní stává také jeho. Tudíž je možné se jím pochlubit, předvést se, reprezentovat. Typická tendence u dětí v tomto období je pozvat si domů kamarády a předvést svůj domov v nejlepší světlo. Čím je dítě starší, tím výrazněji a pevněji nabývá jeho forma pojetí domova. Narušení tohoto pojetí je s postupujícím věkem dítěte čím dál víc náročnější a svým způsobem i nebezpečnější.⁶

Vyrůstání dítěte bez otce

Vyrůstání dítěte pouze s matkou samoživitelkou může představovat nejen pro dítě ale i pro matku samotnou značnou psychickou zátěž. V minulosti bývala tato situace pro matku složitější, než je tomu dnes. V dnešní době mají muži i ženy v naší společnosti stejná práva. Nicméně v dřívějších dobách tomu bylo jinak. Ženy se snažily dosáhnout rovnoprávnosti. Dlouhotrvajícímu boji o ženskou emancipaci přispěla především druhá světová válka. Po odchodu mužů na frontu, bylo zapotřebí zastat mnoho manuální práce, kterou musely začít vykonávat ženy. Hospodářskou základnu, kterou dříve zastával muž, musela převzít dříve pracovní nequalifikovaná žena.⁷

Dnešní osamělá matka si ve většině případů zaměstnání najde bez problémů oproti její nezaopatřené předchůdkyni. Její děti se mohou jednoduše dostat na vysokou školu a mohou být finančně podporovány sociálním stipendiem, pokud finanční situace matky odpovídá předpisům. Matka, jakožto samoživitelka rodiny má nárok pobírat přídatky na děti, sociální dávky v rámci příspěvku na bydlení, doplatku do životního minima a hmotnou nouzi. Má přednostní právo v umístování dětí v jeslích, mateřských školách a letních táborech. Avšak stále nejtěžší povinností, vychovat ze svých dětí charakterní, pracovitě a poctivé lidi spočívá

⁶ MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

⁷ MÁROVÁ, Zdeňka, Senta RADVANOVÁ a Zdeněk MATĚJČEK. *Výchova dětí v neúplné rodině*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1975. Knihy pro rodiče (SPN).

na bedrech matky. Tuto povinnost ji ani v dnešní době nikdo podstatně neulehčí, i když se může opřít o pomoc školy, eventuálně i pracoviště a ve většině případů i širší rodiny.⁸

„Výchova dětí v úplné rodině, kde jsou oba rodiče, kteří žijí spořádaným životem a o své děti pečují svědomitě a správně, je závažným problémem, jímž se zabývají pedagogové, psychologové, právníci, lékaři, politikové a ekonomové. Má tolik úskalí a nese s sebou tolik starostí, že zaměstnává oba rodiče, natož jednoho, na něhož doléhají potíže obou – hospodářské i výchovné. Chce-li vdova, rozvedená nebo svobodná matka poskytnout svým dětem slušné základní existenční podmínky, musí se zapojit bez úlev a plně do pracovního procesu, musí pracovat na plný, nezkrácený pracovní úvazek. Na domácnost a výchovu jí zůstává podstatně méně času než v úplné, spořádané rodině.“⁹

Říci nebo neříci pravdu

Ačkoliv se názory na otázku, říci nebo neříci dítěti pravdu o důvodech nepřítomnosti otce v rodině, často rozcházejí, předně existuje něco jako „princip pravdy“ ve výchově. Podle Matějčka je zásadně lepší pravdu říkat, než pravdu zatajovat. Se zatajováním vždy souvisí nebezpečí, že pravda vyjde na povrch. S neupřímností souvisí nepříjemné pocity, neboť neustále hrozí riziko, že se dítě dozví pravdu. „Pravda je někdy nemilá a trpká, ale je to prokazatelně nejlepší ochrana nového svazku. Platí o adopci, pěstounské péči, o rozvodech, o neprovdaných matkách, zkrátka obecně.“¹⁰ Zatajování souvisí s možností ztráty po mnoho let budované důvěry. Zejména kolem jedenáctého roku dochází k tomu, že se dítě začíná více zajímat o vztahy mezi rodinnými příslušníky. Pravda by měla být dítěti sdělována od tří let, kdy je dítě schopno vnímat a rozeznat souvislosti. Děti předškolního věku a děti na začátku školního věku vnímají životní skutečnosti bez morálního hodnocení. Pro sdělení pravdy je důležité vytvořit vhodné psychické klima, v němž se dítě cítí dobře a může se volně ptát. Je zapotřebí dítě ujistit o dobrých vzájemných rodinných vztazích blízkých příbuzných, neboť potřeba životní jistoty je nejdůležitější potřebou dítěte. Jako významný faktor ve vývoji dítěte

⁸ MÁROVÁ, Zdeňka, Senta RADVANOVÁ a Zdeněk MATĚJČEK. *Výchova dětí v neúplné rodině*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1975. Knihy pro rodiče (SPN).

⁹ MÁROVÁ, Zdeňka, Senta RADVANOVÁ a Zdeněk MATĚJČEK. *Výchova dětí v neúplné rodině*. 2. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977. Knihy pro rodiče (SPN).

¹⁰ MATĚJČEK, Zdeněk. *O rodině vlastní, nevlastní a náhradní*. Praha: Portál, 1994. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6.

bez přítomnosti vlastního otce či absence otce náhradního, se jeví zachycení kladného obrazu otce v představě dítěte. Nejdůležitější je pro dítě pozitivní citové zázemí v rodině.¹¹

Přestěhování a změna školy

Na první pohled se může zdát, že změna školy ve srovnání se stěhováním do jiného města je pro dítě naprostou maličností, která ani nestojí za řeč. Při přestěhování rodiny na jiné vzdálenější místo je změna školy nutnou a samozřejmou součástí. Tato změna ovšem dítěti přináší značnou psychickou zátěž.¹²

Dítě bývá spíše pasivním činitelem v rámci rozhodnutí rodičů ohledně změny místa bydliště a školy. V době předpubertální a pubertální dítě hájí více své zájmy ve smyslu, že se přestěhovat nechce. Nechce ztratit prostředí, na které je zvyklé, ve kterém je zaběhnuto a ví, na co se může každý den připravit a co ho čeká. Dítě se musí nakonec podvolit rozhodnutí rodičů, ať je jakkoliv staré.¹³

Je nuceno přizpůsobit se novým podmínkám a míra jeho přizpůsobení závisí na mnoha faktorech, ovšem jeden z nich můžeme považovat za hlavní. Je to míra spokojenosti rodičů s přemístěním, tzn. s přestěhováním se na netradiční místo a začátkem nového způsobu života. Jestliže rodiče tuto změnu vnímají pozitivně, dá se předpokládat, že dítě nakonec změnu přijme i přes různé protestní reakce v jeho chování. Jestliže jsou rodiče nebo rodič k přestěhování donuceni a jsou sami nešťastní, výrazně se zhoršuje schopnost dítěte přizpůsobit se novému prostředí a podmínkám. Výsledkem jsou protesty dítěte, ale i jeho nejrůznější neurotické projevy a reakce. V prvním případě může vše proběhnout poměrně hladce, i když dítě ztrácí své prostředí, na které bylo zvyklé. Budou mu scházet zejména kamarádi, ale často i jiné osoby, na kterých bylo nějakým způsobem citově závislé.¹⁴

¹¹ MATĚJČEK, Zdeněk. O rodině vlastní, nevlastní a náhradní. Praha: Portál, 1994. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6.

¹² MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

¹³ MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

¹⁴ MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

Ve druhém případě sdílí dítě pravděpodobně nespokojenost rodičů a protestuje proti tomu, že se musí přizpůsobit nejen cizímu prostředí, ale především lidem v něm. Nejčastěji jde o spolužáky, učitele nebo jiné nejbližší lidi, se kterými je nuceno se stýkat.¹⁵

Vlastní zkušenost s vyrůstáním v neúplné rodině

Z osobní zkušenosti vím, jak složité může být pro matku uživit sebe a svoje dvě děti. Proto zde uvádím svůj příběh. Příběh slouží k lepšímu pochopení tématu mé práce, nemá vzbuzovat žádné emoce ani soucit, chci jím pouze hlouběji objasnit důvod, proč jsem si zvolila téma pozitivní přístup v myšlení jednotlivce.

Byla jsem vychovávána pouze svoji matkou, která v té době žila u svých rodičů. Zejména v té době pojem svobodná matka charakterizoval velmi nežádoucí sociální status. Seznámení matky s novým přítelem a tehdejším budoucím manželem vyústilo ve změnu bydliště. Opustit rodnou vesnici ve třech letech života, pro mě v té době neznamenal tak velkou ztrátu životní jistoty, jelikož jsem v rodné vesnici neměla žádné kamarády. Po třech letech společného soužití s novým otcem, se matce narodil syn. Během třinácti let, která jsem strávila v novém domově a s novou rodinou, jsem si našla kamarády a zvykla si na prostředí, ve kterém jsem se cítila svým způsobem spokojeně a bezpečně. Rodičům to však nevyšlo a následoval velmi nepříjemný proces rozvodového řízení spojený s další změnou bydliště. Po deseti letech života v tomto městě jsem se musela nedobrovolně přestěhovat do jiného. Ztráta životní jistoty v podobě mých kamarádů, kteří pro mě mnohdy znamenali mnohem víc než moje vlastní rodina, pro mě byla velmi krutá. Další změna bydliště spojená s přestěhováním se k matčině novému příteli znamenala změnu základní školy a opuštění současných přátel. Navázání nových známostí pro mě bylo, jakožto pro čtrnáctiletou dívku, značně obtížné. Během jednoho roku se mi podařilo znovu nalézt přátele a zvyknout si na nové město.

Situace v rodině se postupem času opět změnila. Matčin partnerský vztah znovu nevyšel a nakonec zůstala sama se mnou a s bratrem. Později k těžké životní situaci přispěl i fakt, že se začal její zdravotní stav zhoršovat a nakonec vyústil v nežádoucí nádorové onemocnění. I přes tyto faktory odmítla posudková komise lékařů přidělit matce invalidní důchod, tudíž se musela i nadále zapojit do pracovního procesu. Její pracovní morálku

¹⁵ MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

narušoval fakt, že byla nucena často navštěvovat lékařské kontroly, které ji bohužel zapříčinily vystřídat několik druhů zaměstnání za celkem krátkou dobu. Rodinná situace vyústila v nutnou potřebu finanční pomoci z mé strany. Jakožto studentka bakalářského studijního programu na vysoké škole jsem se musela přizpůsobit matčině situaci a snažit se postavit na vlastní nohy. Ačkoliv mě tyto okolnosti pomohly uvědomit si základní žebříčky hodnot, situace se neobešla bez vytvoření finančních dluhů připsaných k mé osobě.

Proto mohu říci, že výchova dětí pouze jedním rodičem může být mnohdy velmi těžká, a že je velice obtížné v této situaci stoprocentně obstát. Díky této zkušenosti jsem pochopila potřebu pozitivně myslet, nevzdávat se a snažit se překonat mnohdy velice nepříjemné a složité životní překážky. Za zcela nutnou potřebu v myšlení v rámci každodenního života považuji potřebu bdělého pozitivního přístupu, která se stala jakýmsi odrazovým můstkem pro můj současný život.

Citová deprivace založená na nepřítomnosti vlastního otce ve mně zanechala jistou sociální fobii, které se snažím postupně zbavovat prostřednictvím pozitivního myšlení a přístupu k životu.

Vybrané aspekty lidského myšlení

Myšlenky formují podobu našeho života

Vezměme skupinu lidí, se kterou provedeme následující pokus. Každého ze skupiny postupně posadíme ke stolu, na němž bude sklenice plná vody. Poté před nimi polovinu vody odlejeme a necháme danou osobu vyjádřit, jaký pocit v něm polo zaplněná sklenice vyvolává. Jeden z faktorů, který danou osobu v jeho názoru ovlivní, je jeho aktuální žízeň. Budeme-li předpokládat, že všichni účastníci pokusu jsou stejnoměrně zavlaženi, ovlivní přístup testované osoby druhý faktor. Tímto faktorem je subjektivní pohled a vnímání této osoby. Někteří z účastníků vyhodnotí, že sklenice je zaplněná pouze z poloviny, přičemž část skupiny prohlásí, že je ještě z poloviny plná.

Na základě tohoto testu lze usoudit, že každý z nás vnímá danou situaci odlišně. Můžeme říci, že část testovaných osob smýšlí pozitivně, část negativně a jistá část zaujímá neutrální postoj.

Síla myšlenky

Člověk denně myslí téměř nepřetržitě, ať už vědomě či nevědomě mu hlavou projde asi 60 tisíc myšlenek za den. Myšlenky řídí celý náš život. Každá myšlenka má svou měřitelnou frekvenci. Dnes už i kvantový fyzikové tvrdí, že myšlenkami tvoříme podobu našeho života. Mysl nám slouží k dosažení našich cílů. Avšak většina myšlenek je naprosto zbytečná a potencionálně i nebezpečná. Důkazem toho jsou zdravotní problémy častokrát založené na negativním smýšlení. Myšlení nás může vysilovat, jak po fyzické, tak i po psychické stránce.¹⁶

Na nutkavých myšlenkách se stáváme závislími. Závislost se vyznačuje tím, že nejsme schopni s danou věcí přestat. Jako každá závislost sebou nese i závislost na myšlení negativní důsledky. Představu o tom, kdo jsme, si vytváříme již v daném dětství. Na našem myšlení jsme závislí, protože naše myšlenky přímo utváří naši osobnost. Jsou to myšlenky, bez nichž bychom nevěděli, kdo jsme, a to je to, čeho se nejvíce bojíme. To je důvodem, proč se s činností a obsahem mysli tolik ztotožňujeme.¹⁷

Emoce

Mysl není jen myšlení, zahrnuje také naše vědomé a nevědomé emoce. Tam, kde se stýká naše mysl a tělo, vznikají emoce. Emoce nás ovlivňují mnohem víc než mysl. Jsou reakcí těla na naši mysl, tzn., že jsou odrazem mysli v našem těle. Nenávistná myšlenka vytváří v našem těle energetický náboj, kterému říkáme zlost. Tělo se připravuje k boji a myšlenka, že jsme v nebezpečí, způsobuje stahování svalů. Tomuto tělesnému projevu říkáme strach. Výzkumy ukázaly, že silné emoce vyvolávají změny v biochemické rovnováze těla. Běžně si všechny naše myšlenky a emoce neuvědomujeme a čím více se ztotožňujeme s naším myšlením a emocemi, tím méně jsme přítomni jako nezaujaté vědomí a tím je i vyšší náboj emoční energie. Neuvědomujeme-li si naše emoce, mohou se projevit na tělesné úrovni formou nemoci. Silná, nevědomá emoce se může projevit jako vnější událost, která nám připadá jako něco, co se nám děje. Lidé, kteří v sobě mají hodně zlosti, kterou si neuvědomují a nevyjadřují ji, jsou často bezdůvodně napadáni ostatními našťvanými lidmi. Z těchto lidí

¹⁶ TOLLE, Eckhart. *Moc přítomného okamžiku*. Praha: Synergie, c2006. ISBN 80-7370-112-X.

¹⁷ TOLLE, Eckhart. *Moc přítomného okamžiku*. Praha: Synergie, c2006. ISBN 80-7370-112-X.

vyzařuje zlost, kterou ostatní lidé podvědomě cítí a která v nich probouzí jejich vlastní latentní zlost.¹⁸

Ještě donedávna se psychologové zaměřovali zejména na nežádoucí vliv negativních emocí. Záměrem bylo odvracet od nich pozornost. V posledním desetiletí vyšlo najevo (Stanton, Parsa, Austenfeld), že jistá forma práce s emocemi může vhodně doplňovat kognitivní zvládnání životních situací, a to především díky následujícím faktorům:¹⁹

- 1. Aktivní přijetí dané emoce.** Základem je nepotlačovat negativní emoce, ale naopak je vědomě přijímat jako součást sebe sama. Zejména v onkologii se tento přístup velmi osvědčil.
- 2. Slovní vyjádření emocí.** Slovní a případné písemné vyjádření emocí druhým lidem se ukázalo jako vhodné.
- 3. Pozitivní přehodnocení emocí.** Studie ukázaly, že velmi podstatným prvkem při vyrovnávání se s negativními emocemi je humor, díky němuž pacient dosahuje vyrovnaného přístupu k problému.²⁰

Emoce vnímáme tělem, nikoliv hlavou. Naše hlava dala pouze tomuto tělesnému prožívání emocí jméno. Může se jednat o negativní emoce jako je vztek, strach, vzrušení, zlost, hněv, smutek, frustrace, extáze, napětí, rozmrzelost, zklamání, ale také i o pozitivní emoce, kterými mohou být radost, láska, štěstí, hravost, harmonie... Nelibé emoce tělu neprospívají a výzkumy potvrzují, že osmdesát až devadesát procent onemocnění je psychosomatického původu, jsou tedy vytvořené naší myslí a egem. Jestliže se dokážeme osvobodit od plného zotročení egem, můžeme získat klidnější mysl, uvážlivější reakce a především také zdravější tělo.²¹

¹⁸ TOLLE, Eckhart. *Moc přítomného okamžiku*. Praha: Synergie, c2006. ISBN 80-7370-112-X.

¹⁹ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

²⁰ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

²¹ PONDĚLÍKOVÁ, Iva. *Návod na použití sebe..., aneb, Konec egootroctví: stručné instrukce pro ty, kteří zatím nemají čas nebo odvahu žít naplno..* Praha: Powerprint, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-87994-79-5.

Odpuštění

„Odpuštěním se rozumí zvýšení vlastní motivace opravit a udržet vzájemný vztah poté, co byl poškozen bolestným činem druhé osoby.“ McCullough²²

Umět odpouštět je důležité hned z několika důvodů.

- Lidé dělají chyby – někdy tím druhé zraňují zcela nezáměrně.
- Protože někteří lidé projevují zlou vůli, zlobu, zášť, nepřátelství, zlý úmysl, zákeřnost, lstivost či záludnost.
- Je zapotřebí podporovat dobré spolužití, občanskou odpovědnost a porozumění.
- Je nutné rozvíjet adaptivní strategie zvládání těžkostí v obtížných životních situacích.
- Je žádoucí snižovat negativní pocity zlosti, zahanbení a sebeobviňování.
- Je dobré upřednostňovat ty zkušenosti, které usnadňuje lidské soužití.
- Je důležité neustále praktikovat duchovní postupy.²³

Naděje

Podle psychologického slovníku je naděje „emoční postoj charakteristický očekáváním něčeho příznivého např. o výsledku léčby.“ Hartl a Hartlová²⁴

S pojmem naděje se setkáváme v nejstarších literárních dokumentech. V antice byla považována za ctnost. Za trojici základních ctností je v křesťanství považována víra, naděje a láska. Naděje se stala nejprve předmětem zájmu klinické psychologie. Zabývali se jí především ti, jež pomáhají těžce nemocným lidem s jejich bolestmi. S definicí o naději se můžeme setkat i v beletrii, dramatech a básních, ale i v naučných slovnících. Otázkami naděje se zabývají mnozí psychologové, jejichž snahou je popsat a teoreticky ji „uchopit“. Vznikly tzv. teorie naděje, které jsou teoreticky a prakticky prověřeny.²⁵

²² KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

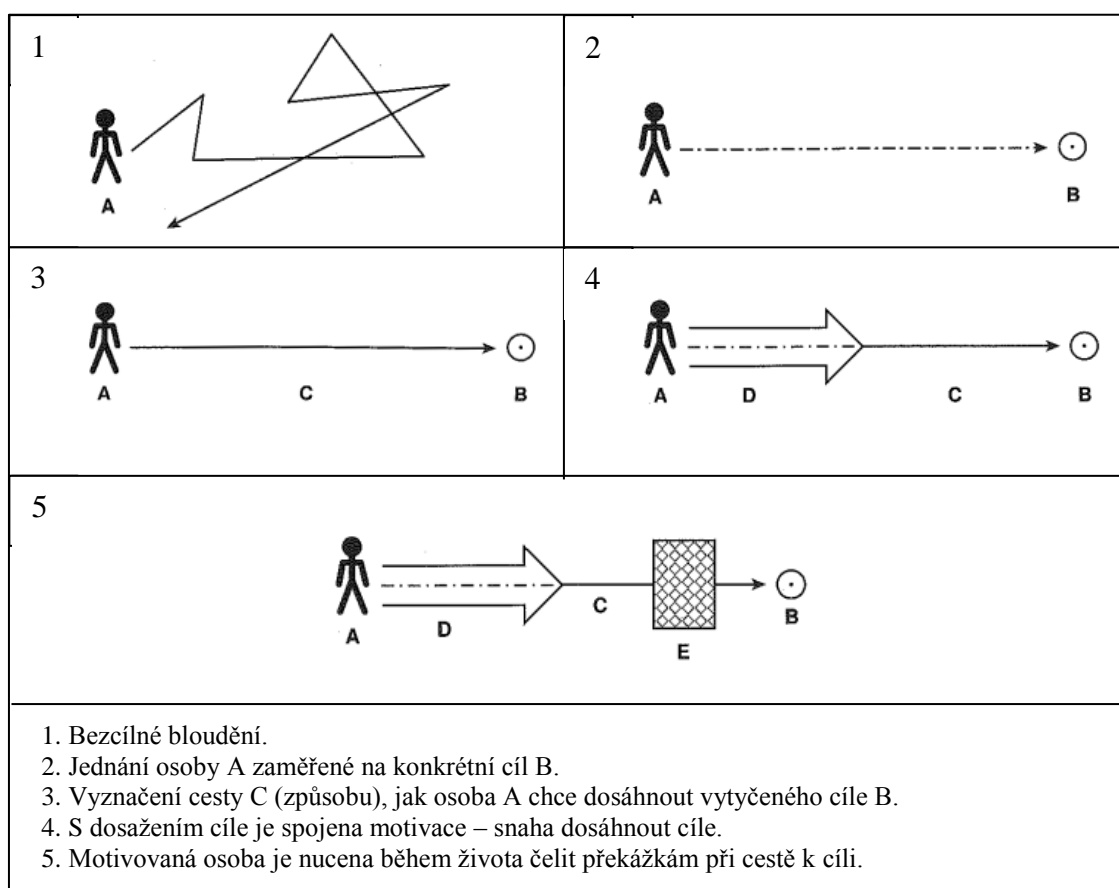
²³ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

²⁴ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

²⁵ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

Pro objasnění uvádím popis a modely naděje podle Snydera (2000).

Pokud má osoba A na obr. 1 naději a v něco doufá, její jednání není pouhým bezcílným blouděním, ale má vytyčený cíl, znázorněný na obr. 2 značkou B. Cílem B může být nějaký předmět nebo čin, např. postavit dům, udělat zkoušku nebo vydělat milion korun. Chování této osoby je tedy účelné a z jeho pohledu smysluplné. Jdeme-li za určitým cílem, je důležité cílené směřování našeho jednání, jež zahrnuje absolvování cesty C k cíli B na obr. 3. Příkladem může být konkrétní cesta, chceme-li se dostat autem, vlakem či pěšky k našemu cíli např. do obchodu. Na obr. 4 je znázorněna snaha D, jako energizující působení při dosahování cíle. Při dosahování cílů se v reálném životě musíme potýkat s mnoha překážkami vyznačené na obr. 5 blokem E.²⁶

Obr. 1 - 5 Popis modelů naděje podle Snydera (2000).

²⁶ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

Naděje, může hrát důležitou roli jak při začátku, tak při trvání, případně při vzpamatování se z deprese. Čím silnější je naděje, tím vyšší je schopnost ochrany proti depresi a snížení pravděpodobnosti znovuobjevení příznaků. Naděje umožňuje lépe zvládnout depresivní nálady a rychleji se z nich dostat.²⁷

Radost

„Pozitivní zkušenosti, které nacházíme tam, kde je lidem dobře, patří k samotnému jádru pozitivní psychologie.“ E.Diener²⁸

Do pozitivní psychologie můžeme bezpodmínečně zařadit pozitivní emoce, zejména radost. Radost je ukazatelem toho, co působí pozitivně. Pozitivní emoce vytvářejí optimální fungování člověka a ovlivňují jeho jednání a aktivity. Radost, láska, potěšení, spokojenost, zájem a klid můžeme zařadit do stejné skupiny emocí. Dnes mnoho psychologů předpokládá, že rovnováha mezi kladnými a negativními emocemi je to, co v člověku vytváří pocit celkové pohody. Radost můžeme definovat jako emoce velkého potěšení a štěstí, případně jako stav štěstí a blaženosti, způsobený tím, že se stalo něco dobrého a uspokojivého (anglický slovník Webster).²⁹

Láska

Láska je motivem tisíců literárních děl a můžeme ji zařadit k hlavním tématům pozitivní psychologie. V historii se můžeme setkat s mnoha náboženskými, filozofickými i uměleckými díly, jejichž motivem je láska. Mnohými je považována za protiklad k jevům, jako je zlost, vztek, deprese a úzkost. Z psychologického pohledu je láska mnohotvarý jev. O lásce můžeme hovořit v souvislosti s láskou mateřskou, rodičovskou, přátelskou či mileneckou. Psychologie též chápe lásku jako jev multidimenzionální. Láska má stránku sociální – vztah matky a dítěte, přátel nebo milenců, stránku biologickou a fyziologickou, za

²⁷ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

²⁸ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

²⁹ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

kteřou lze považovat sexuální aspekty lásky milenecké. Psychologické studie často odlišují tzv. lásku citového porozumění a emocionální blízkosti jakožto láskyplné soucítění s druhými a lásku vášnivou. Tyto druhy lásky se obvykle navzájem prolínají.³⁰

Zařazení praktické části práce do kontextu výtvarného umění podobného charakteru

Uvedení praktické části do kontextu výtvarného umění je zaměřeno na můj subjektivní výběr autorů a jejich tvorbu, která se svou vizuální stránkou jistým způsobem podobá té mojí.

Maxime Houot & Nohista – skupina Coin – Cyclique

Maxime Houot tvoří společně s umělcem s pseudonymem Nohista jádro grenobelského uměleckého kolektivu Coin. Společně se pohybují napříč uměleckými disciplínami a vytvářejí monumentální performance a pohlcující světelné instalace, které potvrzují názor, že se technologie má podřizovat myšlence. Nejraději tvoří site-specific projekty přímo na místě.³¹

Skupina Coin, je experimentální umělecká skupina založená ve Francii v Grenoble, produkující instalace a monumentální představení. Umělecký ředitel Maxime Houot, pro každý nový projekt shromažďuje nový kolektiv lidí, podle konkrétních potřeb žádaných dovedností. Tudíž kolektiv skupiny Coin není tvořen stálými umělci. Skupina Coin je zakotvena v digitálním umění a zaměřuje se především na osvětlení, zvuk a objekty. Instalace prezentují na místech tematicky souvisejících s daným objektem, popř. je přizpůsobují danému prostoru.³²

Bruno Ribeiro (Nohista) je audiovizuální umělec. Hraje si s obrazy a snaží se docílit jednoty mezi zvukovými a obrazovými vjemy. Jeho smyslová představení jsou tematicky

³⁰KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

³¹ Maxime Houot & Nohista Collectif Coin. Mapping festival 2014 [online]. Geneva, 2014 [cit. 2016-06-03]. Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

³² Maxime Houot & Nohista Collectif Coin. Mapping festival 2014 [online]. Geneva, 2014 [cit. 2016-06-03]. Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

založená na vnímání a iluzi, do nichž je publikum ponořeno. Filmař, grafik a živý umělec Nohista je členem skupiny V-ATAK. Jeho tvorba byla představena na různých festivalech v Kanadě, Brazílii, Švýcarsku, České republice, Polsku, Austrálii a Francii.³³

Cyclique, 2014

Je práce založená na postavení mezi digitálním minimalismem a monumentální pohybovou instalací. Použitím 256-ti heliem nafouknutých balónek prosvícených svítivými diodami vytváří matici světelných koulí umístěných nad zemí. Takto vytvořená obrazovka s nízkým rozlišením, může pokrýt oblast v rozsahu od 150 m² do 700m². Tato struktura se ve větru neustále mění a publikum je ponořeno do této krajiny, kde zvuk je průvodním prvkem.³⁴

Obr. 2 Maxime Houot & Nohista Cyclique, 2014

³³ Maxime Houot & Nohista Collectif Coin. Mapping festival 2014 [online]. Geneva, 2014 [cit. 2016-06-03]. Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

³⁴ Maxime Houot & Nohista Collectif Coin. Mapping festival 2014 [online]. Geneva, 2014 [cit. 2016-06-03]. Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

Obr. 3 Maxime Houot & Nohista Cyclique, 2014

Obr. 4 Maxime Houot & Nohista Cyclique, 2014

Obr. 5 Maxime Houot & Nohista Cyclique, 2014

Caitlind Brown & Wayne Garrett

Umělci a spolupracovníci žijící v Calgary, kteří tvoří zvláštní interaktivní instalace z umělého osvětlení a jiných prostředků. Tato umělecká dvojice začala spolupracovat v roce 2010 na světelných instalacích. Zaměřují se na tematiku vzájemné interakce veřejnosti a umění instalované na nestandardních místech. Dvojice je známá především díky svému interaktivnímu objektu s názvem Mrak. Doposud vytvořili tři jednotlivé objekty mraků v Calgary, Moskvě a Chicagu. Některé světelné objekty vystavovali i v České republice a v Nizozemí. Další instalace chystají v Kentucky a Singapuru. Wayne Garrett je profesionální hudebník v několika Calgarských skupinách, mezi nimiž nejslavnější jsou The Bitterweed Draw a Surf Kitties. Caitlind Brown nepravidelně pracuje v různých kulturních organizacích, jimiž jsou např. Giraf, CJSW 90.9 fm a nedávno založila společenství a kolektiv Artist – Curators vytvářející velmi oblíbené dočasné umělecké prostory v budovách určených k demolici.³⁵

³⁵ Caitlind Brown & Wayne Garrett. Solarsunflare [online]. [cit. 2016-06-04]. Dostupné z: <https://solarsunflare.wordpress.com/artists/>

Mrak, 2013

Mrak je interaktivní objekt vytvořený z 6000 klasických domácích žárovek, uvnitř čirých a na povrchu mléčných. Tento objekt je napájen elektrickou energií přivedenou středem stojanu. Z objektu visí provázky tahových vypínačů typické pro nástěnné či závěsné lampičky. Jako součást procesu vytvoření mraku autoři nasbírali od svého okolí spálené žárovky, čímž vytvořili jistý neformální vztah s divákem. Autoři se tímto obrací na diváky s otázkou přehodnocení pohledu na věci v domácnosti a jejich alternativního kontextu. Diváci během výstavy improvizovaně spolupracují a jako kolektiv oživují blesky na povrchu mraku za pomoci zapínání a vypínání žárovek. Jednoduchý, jasný a hravý mrak funguje jako ikona naděje a optimismu doplněná tvářemi vzhlížejících diváků a jejich lesknoucích se očí. Objekt tímto působí jako celek mnohem lépe, než jeho jednotlivé části. Jelikož je prodej klasických žárovek v zemích Evropské unie a v jiných zemích zakázán z důvodu nízké účinnosti, mrak získává nový význam ve smyslu přechodu k budoucím technologiím, ke kterým směřujeme. Navíc v symbolické rovině je dešťový mrak prvkem společným pro všechny kultury, čímž boří jak jazykové a kulturní tak i geografické bariéry mezi jednotlivými kulturami a lidmi po celém světě.³⁶

Obr. 6 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Mrak, 2013

³⁶ Cloud. Incandescent cloud [online]. [cit. 2016-06-04]. Dostupné z: <https://incandescentcloud.com/aboutcloud/>

Obr. 7 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Mrak, 2013

Obr. 8 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Mrak, 2013

Obr. 9 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Mrak, 2013

Ivo Schoofs

Ivo Schoofs je nizozemský umělec. Jeho tvorba se zaměřuje na kinetické světelné instalace. Zdroj inspirace nachází v optických, pohybových iluzích. Jeho instalace jsou převážně velkoformátové a často využívají fyzikálních fenoménů.³⁷

Large Pendulum Wave

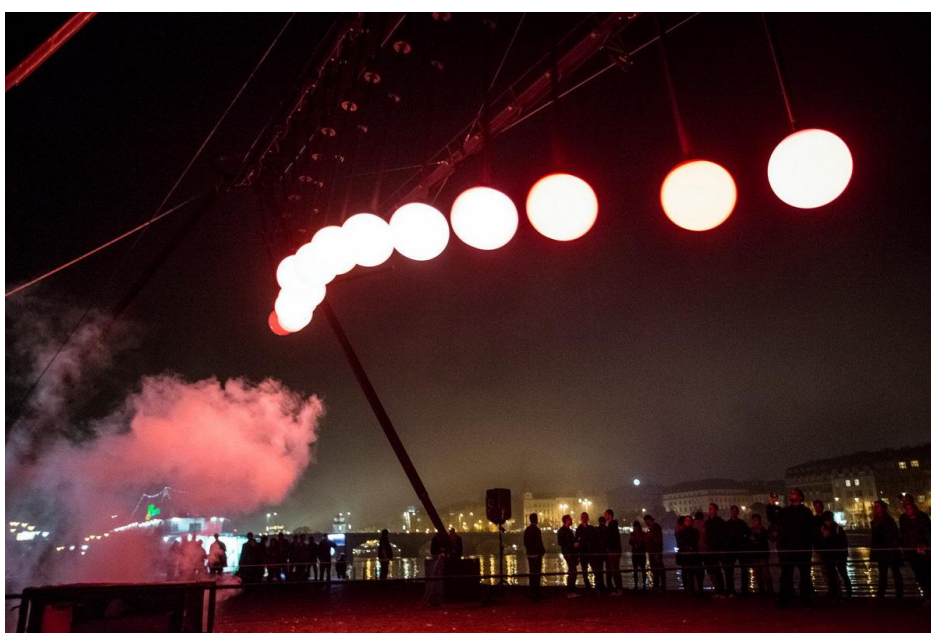
„Poezie matematiky a krása fyziky“. Takto autor popisuje svou devítitunovou světelnou kinetickou instalaci, kterou vytvořil v laboratoři a kterou prezentuje pod širým

³⁷ Ivo Schoofs. Signal festival [online]. [cit. 2016-06-10]. Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/ivo-schoofs/>

nebem. Důležitou roli ve vytváření vizuálního dojmu z pohybu hraje gravitace. Pohyb světelných kyvadel se řídí fyzikálními zákony a vytváří tím iluzi pohybující se vlny.³⁸

Obr. 10 Ivo Schoofs, Large Pendulum Wave, 2014

Obr. 11 Ivo Schoofs, Large Pendulum Wave, 2014

³⁸ Ivo Schoofs. Signal festival [online]. [cit. 2016-06-10]. Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/ivo-schoofs/>

Christian Boltanski

Francouzský sochař, fotograf, malíř a filmař. Jako samouk začal malovat v roce 1958, ale do povědomí širší veřejnosti se poprvé přiblížil koncem šedesátých let s krátkým (Avantgardefilms) a s publikací jeho zápisků, ve kterých uvádí okolnosti z jeho dětství. Ve svém díle kombinuje opravdové a smyšlené důkazy o jeho existenci a existenci jiných lidí, což se stalo základem k jeho pozdější práci. V sedmdesátých letech začal preferovat fotografii jako médium pro zapamatování a zobrazení objektů. Na začátku osmdesátých let začal tvořit divadelní kompozice za pomoci loutek z lepenky, zbytkového materiálu, nití a korku, které posléze barevně zpracoval a přenesl do velkoformátových rozměrů pomocí fotografie. Tyto silně osvětlené kinetické instalace zaměřené na figurální tvary pomohly vytvořit určitou tajemnou atmosféru pohybujících se stínů. V roce 1986 začal vytvářet světelné instalace z různých materiálů, ze kterých utváří světelná pole. Tyto práce, u kterých používal portrétní fotografie židovských dětí, měly sloužit jako vzpomínka hromadného vyhlazování židů nacisty.³⁹

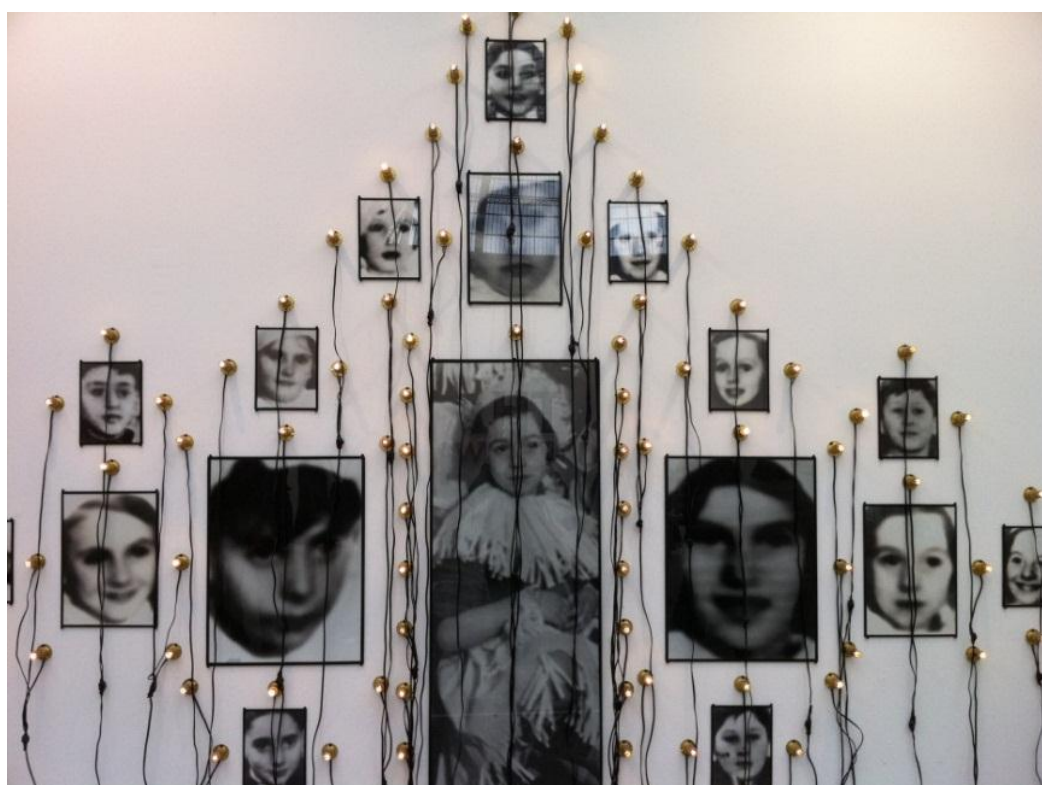
V jeho další práci začíná používat obnošené šatstvo, které mu slouží jako instalace v obrovských halách a koridorech. Tyto místnosti naplnil až po strop obnošeným šatstvem a na základě toho chtěl upozornit nedobrovolné spojení s oděvním skladem v koncentračních táborech. Tyto objekty mají sloužit jako němé svědectví o lidském utrpení, jak je zjevné i z jeho dřívější práce.⁴⁰

³⁹ Christian Boltanski. Tate [online]. Londýn [cit. 2016-06-01]. Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/art/artists/christian-boltanski-2305>

⁴⁰ Christian Boltanski. Tate [online]. Londýn [cit. 2016-06-01]. Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/art/artists/christian-boltanski-2305>

Obr. 12 Christian Boltanski, Pohled na světelnou instalaci židovských dětí.

Obr. 13 Christian Boltanski Světelná instalace židů.

Obr. 14 Christian Boltanski, Příchod, 2015, 99 modrých žárovek

Obr. 15 Christian Boltanski, Odchod, 2015, 86 červených žárovek

Krištof Kintera

Český umělec Krištof Kintera se narodil 20. září 1973 v Praze. Kintera je jedním z nejprogresivnějších českých umělců. V letech 1992-1999 studoval v ateliéru Milana Knížáka na Pražské AVU, v letech 2003-2004 potom na amsterdamské Rijksakademie van Beeldende Kunsten.⁴¹

Krištof Kintera se svými sochami nenásleduje tradiční koncepci sochařství, ale naopak se snaží vytvářet absurdní, zmatečné, ale řemeslně kvalitní kombinace z různých materiálů. Jeho tvorba je hravá a humorná, má ale kritický a konfrontující společenský podtón. Jeho instalace často komunikují s divákem, vzbuzují zájem a jsou otevřená mnoha úhlům pohledu. Proto je svět Kinterova umění svobodný, neboť je oproštěn od limitů finality ve smyslu programového směřování k finalitě. Proces vznikání se všemi svými událostmi a příběhy jsou v Kinterově světě daleko důležitější než zpětné vazby vycházející z hotového díla.⁴²

Obr. 16 Krištof Kintera, My Light is Your Life II, 2014

⁴¹ Katalog k výstavě, Krištof Kintera, Moravská galerie v Brně, 2006

⁴² Katalog k výstavě, Krištof Kintera, Moravská galerie v Brně, 2006

Obr. 17 Krištof Kintera, My Light is Your Life, 2009

Čestmír Suška

Čestmír Suška na neoficiální scénu českého umění vstoupil na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let. V letech 1987 – 1991 byl členem umělecké skupiny Tvrdohlaví a od roku 2000 je zakladatelem Sochařského sdružení Bubec v Praze. V roce 1980 a 1981 uspořádal v Malechově na Klatovsku výtvarné setkání umělců a výstavu Sochy a objekty na malostranských dvorcích v roce 1981. Suška na těchto setkáních předvedl své prostorové instalace založené na existencionálním pocitu, v nichž využívá divadelních principů. Spolu se dvěma přáteli, založili v roce 1981 Výtvarné divadlo Kolotoč, kde se využívaly masky, objekty a projekce spolu s hudbou a hereckými výstupy. Ve filmu Tomáše Vorla je využito jedné části jejich představení. Později využívá v jeho groteskní tvorbě zbarvené archetypální náměty, typické pro českou postmodernu. Později se zabývá přírodní tematikou, především tematikou lesa a v této době také maluje. Obrazy jsou zaměřeny právě na lesní prostředí (pařezy, uschlé stromy, zasněžené krajiny). Později v devadesátých letech vytváří figurativní sochy z pálené hlíny oživené vnitřním světlem. Světlo spojené s daným materiálem vyvolává jakýsi dojem zapálené pece a zároveň zviditelňuje vnitřní konstrukci daného objektu. Tyto konstrukce později využívá pro svoje samostatné sochařské téma v podobě geometrických

tvářů. Po pobytu v americkém Vermontu v roce 2005 začíná využívat místo dřeva kov jako materiál k jeho sochařské práci. Ve své práci využívá ornamentální vzory, které vyřezává do kovových nádob (koulí, polokoulí, válcových cisteren). V tomto způsobu jeho práce využívá interakce mezi vnitřním a vnějším prostorem, pracuje s prostorovým dekorem a s geometrickými tvary. Na těchto objektech ponechává rez a zbytky barev, které odkazují na jejich předchozí funkci.⁴³

Ocelot, 2015

Čestmír Suška spolu s designérem Petrem Puflerem spojili monumentální kovový válec Ocelot s pohyblivým světlem Petra Puflera. Pohyb světla vytváří pohyblivou stínohru na fasádách okolních domů a na dlažbě.⁴⁴

Obr. 18 Čestmír Suška, Ocelot, 2015

⁴³ Čestmír Suška. Artlist [online]. Praha [cit. 2016-06-03]. Dostupné z: <http://www.artlist.cz/cestmir-suska-882/>

⁴⁴ Čestmír Suška. Signal festival [online]. Praha [cit. 2016-06-03]. Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/cestmir-suska-petr-pufler/>

Obr. 19 Čestmír Suška, Kovové schránky

Josef Šafařík

Je absolventem doktorandského studia na VŠUP v Praze. Vystudoval obory sklo v architektuře a aplikace nových technologií ve výtvarném umění. Věnuje se sochařství, novým médiím a medailérství. Účastnil se mnoha samostatných i skupinových výstav a několika sochařských symposií. Od roku 2009 působí jako odborný asistent v ateliéru Výtvarné tvorby Ústavu průmyslového designu na FA ČVUT u Prof.Ak.Soch. Mariana Karla.⁴⁵

Slunce

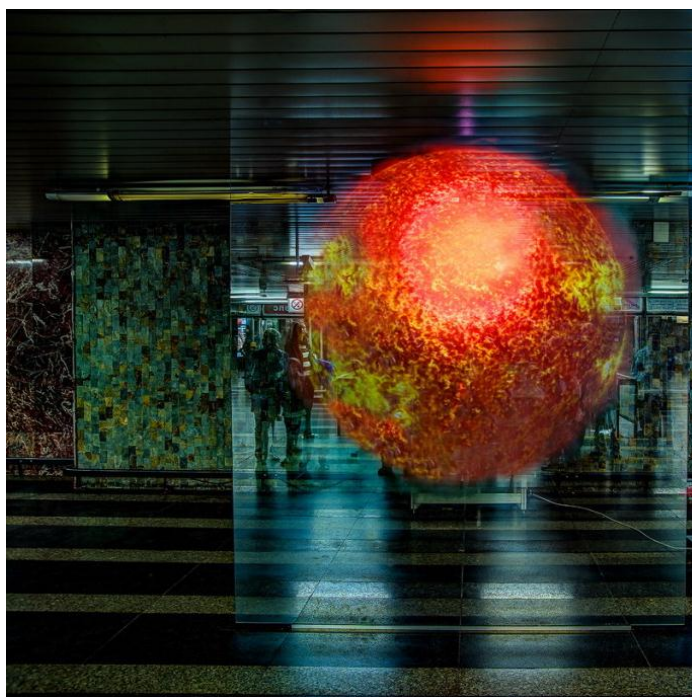
Hlavním motivem multimediální instalace je slunce. Prostřednictvím projekce vytváří iluzi trojrozměrného vnímání slunce čímž je divák konfrontován s jeho mohutností a energií. Je to právě Slunce, díky němuž je na naší planetě život. Považujeme jej za samozřejmost, ačkoliv jeho vzdálenost je nepředstavitelných 150 milionů kilometrů od naší planety Země. Projekce Slunce je umístěna přímo naproti eskalátoru v metru, díky čemuž divákům zprostředkovává nestandartní pohled na tuto majestátní hvězdu. Jako projekční plocha slouží speciální polopropustné zrcadlo, které se z pohledu diváka jeví jako transparentní, díky čemuž

⁴⁵ Josef Šafařík. Signal festival [online]. [cit. 2016-06-11]. Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/josef-safarik/>

si divák připadá jako součást projekce. Metro slouží jako symbol temnoty a schodiště jako východisko z ní.⁴⁶

Obr. 20 Josef Šafařík, Slunce, 2013

Obr. 21 Josef Šafařík, Slunce, 2013

⁴⁶ Josef Šafařík. Signal festival [online]. [cit. 2016-06-11]. Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/josef-safarik/>

Olafur Eliasson

Dánsko – islandský umělec, známý pro své sochy a velkoformátové instalace, využívající prvky jakými jsou světlo, voda a upravená teplota vzduchu, takže zprostředkovávají divákovi co nejlepší zážitek z díla. V roce 1995 založil v Berlíně Studio Olafur Eliasson, laboratoř pro práci s prostorem. V roce 2003 reprezentoval Dánsko v padesátém Benátském Biennale a později téhož roku instaloval The Weather Project v Turbine Hall v Tate Modern v Londýně.⁴⁷

The Weather Project

Předmětem projektu je Slunce a obloha, které dominují prostoru Turbine Hall v Tate Modern. Hala je prostoupena mlžným závojem. Při pohledu na zamlžený strop získává divák dojem, že prostor haly je mohutnější, a to díky stropním zrcadlům, které odráží dolní prostor s diváky. Na konci haly je obrovské půlkruhové slunce složené z mnoha stovek dílčích světel. Zrcadlení půlkruhového slunce v zrcadlech dotváří jeho oslnivě zářící kruhovou formu. Žluté monochromatické světlo běžných pouličních lamp, prostupuje prostor haly a barevné objekty, v ní zanikají v tónech žluté a černé.⁴⁸

Obr. 22 Olafur Eliasson, The Weather Project, 2003

⁴⁷ Olafur Eliasson. Wikipwdia.org [online]. [cit. 2016-06-11]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Olafur_Eliasson

⁴⁸ Olafur Eliasson. Tate [online]. [cit. 2016-06-11]. Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/whats-on/exhibition/unilever-series-olafur-eliasson-weather-project/olafur-eliasson-weather-project>

Obr. 23 Olafur Eliasson, The Weather Project, 2003

Obr. 24 Olafur Eliasson, The Weather Project, 2003

Autoři, kteří mě inspirovali

Při vytváření a celkovém postupu práce jsem našla inspiraci u dvou českých autorů. Prvním z nich je František Skála a jeho práce s názvem Dům stínů z roku 2013. Zaujalo mě jeho zpracování nočního stínového divadla propojeného s denní prezentací barevných efektů, které zprostředkovává pomocí slunečního záření. Druhý autor, který mě inspiroval, využívá ve své tvorbě náměty destrukce, úpadku, zoufalství a lidského osamocení. Jeho používání růžové barvy, se kterou spojuje motivy deprese a zoufalství, ve mně vzbuzuje naději. Jedná se o známého malíře Josefa Bolfa.

František Skála

Vystudoval filmovou a televizní grafiku na VŠUP v Praze. Sochař a tvůrce pozoruhodných děl a instalací. Ve své tvorbě využívá variace na přírodní objekty a motivy se směsí humoru, vážnosti, ironie, úcty, monumentality a jemné citlivosti. Za ilustraci dětských knih získal řadu ocenění. V roce 1991 obdržel cenu Jindřicha Chalupického a pobyt v Headlands Center for the Arts v San Francisku, který byl s touto cenou spojen na něho silně zapůsobil. Od r. 1992 pracoval na výtvarném řešení interiérů paláce Akropolis v Praze. Je zakládajícím členem skupiny Tvrdohlaví. Dále je součástí Vokálně tanečního tria Tros Sketos. Za své výstavy obdržel mnoho českých i zahraničních ocenění.⁴⁹

Dům stínů

Domek velikosti pokoje je pro diváky během dne zdrojem barevných efektů díky dopadajícímu slunečnímu svitu. V noci je pak vystřídá stínové divadlo, Skálových postaviček a předmětů uvnitř domku.⁵⁰

⁴⁹ František Skála. *Signal festival* [online]. [cit. 2016-06-19]. Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/frantisek-skala/>

⁵⁰ František Skála. *Signal festival* [online]. [cit. 2016-06-19]. Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/frantisek-skala/>

Obr. 29 František Skála, Dům stínů, 2013

Obr. 30 František Skála, dům stínů, 2013

Josef Bolf

Významný a úspěšný český malíř se narodil v Praze r. 1971, kde také studoval na Akademii výtvarných umění v ateliéru Jiřího Načeradského, Vladimíra Kokolii a Vladimíra Skrepla. Absolvoval také studijní pobyty ve Stockholmu, Stuttgartu, Mnichově nebo New Yorku. Zabývá se především narativní figurální malbou a kresbou. Používá techniku malby akrylem, olejem nebo tuší. Typická je pro něj také technika proškrabávání, u které své obrazy natře voskovkami a následně do něj vyrývá výsledný obraz. Zabývá se tematikou smrti, zoufalství, destrukce, úzkosti, osamocení, úpadku, kýčem, komiksem a vlastním traumatem.

Při tvorbě vychází především ze svých zážitků z dětství, které prožil na panelákovém sídlišti v Praze. Inspiraci hledá ve filmu, komiksu, hudbě, hororu, pop kultuře a především vlastní zkušenosti a zkušenosti vlastní generace.⁵¹

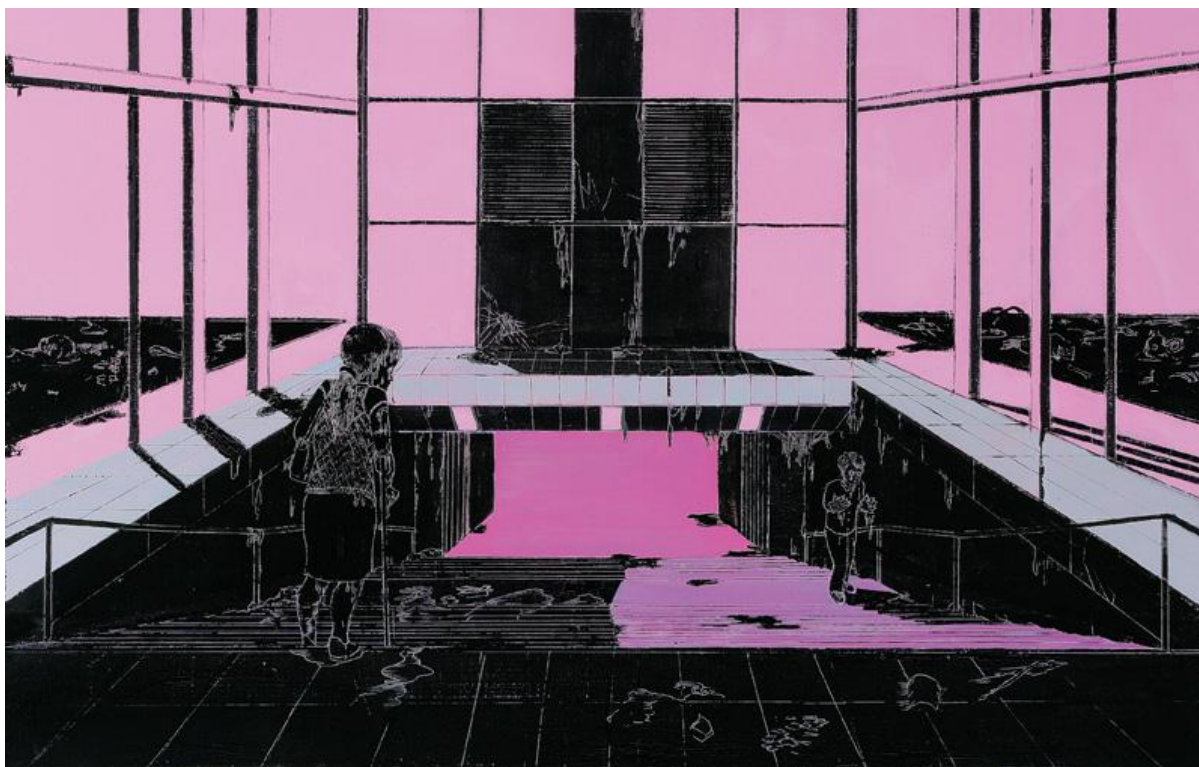

Obr. 31 Josef Bolf, *Osamělý večer II*, 2007

Obr. 25 Josef Bolf, *Lesní cesta*, 2007

⁵¹ POSPISZYL, Tomáš. *Josef Bolf*. Praha: Divus, 2009. ISBN 978-80-86450-44-5.

Obr. 33 Josef Bolf, Vchod do metra, 2008

Obr. 34 Josef Bolf, Hlava IV, 2006

2 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části se zaměřuji na výslednou instalaci, která vznikla na základě zvoleného tématu Pozitivní přístup. Instalace se skládá z šesti světelných fragmentů různých velikostí, které symbolizují člověka a jeho doposud prožité fáze životní cesty. Z toho důvodu mají jednotlivé světelné objekty různé velikosti.

V úvodu příkládám kapitolu týkající se výběru a návaznosti na zvolené téma. Dále se zaměřuji na postup práce a popis materiálů, které jsem použila a příkládám taktéž kapitoly týkající se zvolené formy, obsahu a následné instalace.

Návaznost na zvolené téma

Tématem dítěte vyrůstajícího v neúplné rodině bez vlastního otce se zabývám už delší dobu. Dá se říci, že startovní čarou pro tohle téma a další podobné náměty, byla moje bakalářská práce. V této práci jsem se poprvé zaměřila na roli dítěte, které bylo bez vlastní viny odvrženo či odmítnuto jedním z jeho rodičů. Název tehdejší práce byl Odložené případy. Symbolizoval výše zmíněnou problematiku dětí, které neměly dostatek štěstí, aby si mohly prožít dětství a dospívání se svou biologickou matkou i otcem, zkrátka se svojí vlastní rodinou.

Pozitivní přístup, jakožto téma, které jsem si zvolila pro diplomovou práci, navazuje svým námětem na předešlou práci bakalářskou. Celkovou myšlenkou, formou a obsahem vyjadřuji svůj vlastní pozitivní přístup k životu, který jsem si byla nucena na základě prožitých zkušeností osvojit.

Postup práce, použité materiály

Mým původním záměrem bylo namalovat obrazy se související tematikou. Obrazy měly být ve výsledku pouze doplněné světelnou instalací. Nakonec jsem se rozhodla zaměřit se na instalaci se světlem, díky níž by mělo být moje téma prostřednictvím vyzařovaného světla snadněji a lépe pochopeno.

Pro vytvoření instalace jsem využila následující materiály: kameny z bílého mramoru, bílé platové trubičky, elektroinstalační drát a bílou bavlněnou látku.

I. Vrtání

Pomocí stojanové vrtačky jsem do kamenů vyvrtala otvory pro zasazení plastových trubiček. Kameny díky své váze slouží jako podstavce pro vytvoření základu vertikálně figurální kompozice.

Obr. 26 Vrtání kamene

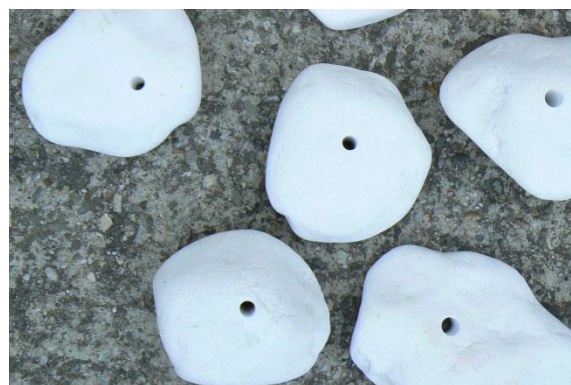
Obr. 36 Vrtání kamene

Obr. 37 Vrtání kamene

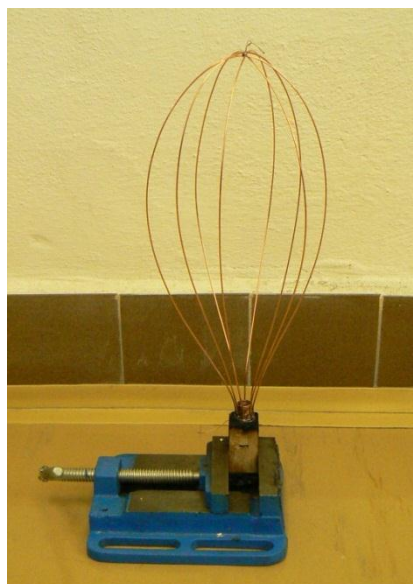
Obr. 38 Vyvrtané otvory v kamenech

Obr. 39 Detail vyvrtaných otvorů

II. Pájení

Z elektroinstalačního drátu jsem odstranila izolaci, aby mi zůstal pouze čistý drát, se kterým jsem mohla dále pracovat. Pro uchycení středového drátěného krku jsem využila dřevěný držák s vyvrtaným otvorem, upevněný ve stolním svěráku. Vytvoření drátěného krku spočívalo v omotání drátu kolem plastové trubičky. Následně jsem za pomoci ruční páječky spojila jednotlivé dráty v celkovou kulatou konstrukci hlavy. Hlavu jsem vytvarovala do kulatého tvaru.

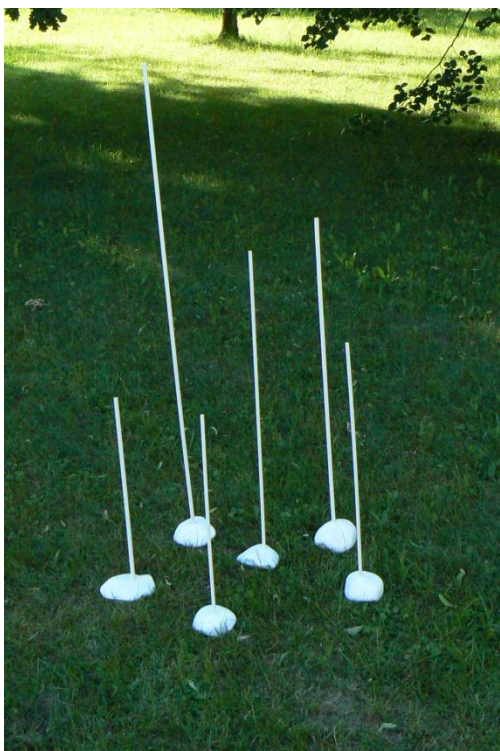
Obr. 27 Držák pro upevnění drátěné konstrukce

Obr. 41 Sletovaná konstrukce

Obr. 42 Rozdílné velikosti drátěných hlav

Obr. 43 Vsazení tyčí do kamenů

Obr. 44 Detailní pohled na uchycení tyček v kameni

Obr. 45 Základní instalace jednotlivých použitých materiálů

III. Obalování do látky

Takto vytvořenou drátěnou konstrukci jsem omotala bílou látkou, která je ke středové části krku přivázaná nití. „Lidská“ hlava mi posloužila jako malířské plátno, na které jsem následně malovala černou tuší.

Obr. 46 Potažené konstrukce bavlněnou látkou

IV. Elektrické zapojení

Světelné zapojení vytvořené figurální kompozice spočívalo v umístění světelných diod na vrchní část trubice. Dráty od diod vedou skrze duté trubice a jsou vyvedeny pod kameny. Do série zapojené diody jsou připojeny k napájecímu zdroji stejnosměrného napětí 12 voltů.

Obr. 47 Světelné diody

Obr. 48 Vedení drátu skrze trubici a kámen

Světlo jako symbolika pro vyjádření pozitivního přístupu

Pro pochopení celkového významu práce zde uvádím podrobnější analýzu, týkající se vysvětlení všech částí sestavené instalace.

Instalace sestává z šesti fragmentů, které do jisté míry představují lidského jedince. Symboliku lidských postav vyjadřují prostřednictvím kamene, který slouží jako základní podstavec pro další části objektu. Kámen díky své váze a tvrdosti symbolizuje prvek lidské stability, která je součástí naší osobnosti. Reprezentuje ukotvení a individuální přizpůsobení se jednotlivce vůči podmínkám v jeho prostředí. Stabilita kamene je na různých místech rozložena nepravidelně. Tento „nevyvážený“ faktor představuje mou vlastní osobu, na kterou byla v průběhu dosavadního života kladena značná míra psychické zátěže.

Plastová trubička, která je do kamene vsazena, představuje pohybovou část lidského těla. Naše nohy. Záměrně jsem zvolila pouze jednu plastovou trubici, která symbolizuje omezený průběh lidského pohybu. Stejně tak, jako handicapovaní lidé mají problémy se přirozeně a svobodně pohybovat, i v mé osobě se odrazilo podobné omezení. Omezení však nesestávalo z tělesného handicapu. Bylo způsobené životní situací, která mě díky vyrůstání bez vlastního otce a celkové situaci v naší rodině ovlivnila. Tímto výrazem mám na mysli se tzv. odizolovat a odpoutat se od veškerých mých zálib, koníčků i přátel. Hlavní kritérium v té době spočívalo ve významu slova přežít. Pokud chceš přežít a začlenit se do naší společnosti v plném rozsahu, musíš se o sebe postarat sama. Tímto faktem se odstartoval dlouhodobý kolotoč kolem obstarávání si peněz. Jednotlivé trubičky, které jsou do kamenů vsazeny, mají různou délku. Touto skutečností abstraktně vyjadřuji doposud prožitý proces životní cesty od narození a dětství, až po současný stav sedmadvacetiletého lidského jedince.

Na vrchní část plastových trubiček jsou nasazené drátěné hlavy potažené látkou. Hlavy mají různé velikosti. Význam těchto velikostí je stejný, jako u významu plastových trubiček, který je zmíněný výše. Hlavy jsou z vnitřní části osvětleny diodami. Světlem, které je skrze ně vyzařováno ven, vyjadřují právě daný pozitivní přístup v myšlení jednotlivce. Naše myšlenková mapa je v průběhu života ovlivňována mnoha faktory a okolnostmi. Snadno můžeme sklouznout k negativnímu myšlení, které může způsobit např. upadnutí do deprese. I já jsem touto zkušeností bohužel musela projít. Melancholické stavy mě pronásledovaly po dlouhou dobu. Postupem času a samozřejmě i s přibývajícím věkem jsem pochopila a uvědomila si, že nemá cenu brečet nad rozlitym vínem. Že těžkým životním překážkám a

situacím budeme muset čelit celý náš život. Na základě těchto zkoušek si vytváříme naši vlastní životní zkušenost a pohled na samotný život. Zkrátka, že naděje světla na konci tunelu stále existuje!

Význam obsahové části

Kapitola je zaměřena na význam jednotlivých prvků, které jsem na látku malovala. Jako výrazový prostředek pro malbu mi posloužila černá tuš.

Použila jsem tyto motivy: malé děti připomínající skřítky, rodinný stůl a domeček.

Výše zmíněné motivy jsou použity vždy u dvou hlav náhodného výběru. Černá tuš mi umožnila malovanou plochu vyjádřit ve dvou různých stupních jejího významu. První část práce spočívala v namalování jednotlivých postav a neživých předmětů tuší na bílou látku. Tato technika zpracování představuje jasnější, snadnější a méně náročné fáze v průběhu mé životní cesty. Ve druhé části zpracování se zaměřuji na stejnou techniku se stejnými motivy uchopenou však obráceně. Celou hlavu jsem začernila tuší a nechala pouze bílá místa s danými motivy. Tímto vyjadřuji svou cestu životem, která nebyla vždy obrazně řečeno procházkou po růžové zahradě. Světelný prvek je ve svém vyzařování mnohem více tlumený černou barvou tuše. Tento faktor symbolicky vyjadřuje i přes mnohdy náročnější fáze životních událostí taktéž působení pozitivního přístupu, který si snažím sama v sobě zachovat.

Motiv dítěte znázorňuje hledání domova na jeho cestě životem. Figury jsou namalovány každá jednotlivě sama o sobě, záměrně stylizovaně deformovány. Některé děti mají na zádech křídla, prostřednictvím kterých se snaží svému problému uletět. Tímto vyjadřuji osamocenou duši jednotlivých dětí, která je uvnitř mnohem více zranitelná stejně jako ta moje, než duše sebevědomých dětí z úplných rodin. Následné hledání je promítnuto i v rodinném stole. Na stole je vidět různý počet jídelních talířů, který je znázorněn pomocí prázdných otvorů. Touto symbolikou navazuji taktéž na neúplnost disfunkčních rodin. Celý příběh je zakončený v domečku, v rodinném úkrytu, který se znázorněné dítě snaží celý život nalézt, nebo si vytvořit svůj vlastní a útulný domov, kde by se mohlo cítit bezpečně a šťastně.

Kameny jsou pomalovány stejnou tematikou, o které se rozepisuji výše.

Obr. 49 Motiv černých stolů na bílé látce

Obr. 50 Motiv bílých stolů na černé látce

Obr. 51 Černobílé motivy na hlavách potažených látkou

Možnosti následné instalace

Objekty je žádoucí umístit do tmavšího prostředí, díky čemuž výrazněji působí prvek vyzařovaného světla do okolí. Pochopení tématu se stává tímto zřetelnější a následnému diváku je zprostředkována intimní atmosféra, která se prolíná s celkovou návazností na tematicky uchopený prvek v problematice dětí vyrůstajících v neúplné rodině.

Výsledná podoba světelné instalace

Obr. 28 Instalace diplomové práce

Obr. 53 Instalace diplomové práce

Obr. 54 Zkušební instalace v otevřeném prostoru

Obr. 55 – 56 Detailní pohled na pomalované kameny

3 PEDAGOGICKÁ ČÁST

V této části se soustředím na umělecký projekt, který jsem realizovala během posledního dne na druhé souvislé pedagogické praxi. Během průběhu souvislé praxe jsem se musela držet tematických plánů, které měla škola stanovené. Prostor vyzkoušet si s žáky vlastní téma jsem dostala až v posledním vyučovacím bloku. Praxi jsem absolvovala na Střední umělecké škole v Ostravě pod vedením pana Mgr. Aleše Hudečka. Učila jsem pouze žáky čtvrtého ročníku v předmětu Návrhová a realizační tvorba (v ateliéru malby).

Projekt je zaměřen na téma pozitivních myšlenek, vizualizaci a přeměny lidské osobnosti v pozitivní zvířecí bytost. Časovou dotaci na tematický celek jsem měla čtyři vyučovací hodiny. Žáci měli výuku ateliérů v kuse, což jim umožnilo zaměřit se na práci bez „rušivých elementů“ spojených se změnou předmětů, která na běžných školách probíhá pravidelně během pětáctřiceti minut.

Organizace a struktura hodiny

Metamorfóza
Hodina: 08:00 – 11:40 (4 vyučovací hodiny) Třída: 4. B Cílová skupina: 18 – 24 let Téma: Metamorfóza Technika: malba akrylovými barvami
Vzdělávací cíle: Žák dokáže zpracovat vlastní přeměnu své osobnosti do stylizovaného zvířete. Jasně formuluje myšlenku a záměr své práce. Je schopen zdůvodnit výběr daného druhu zvířete, a jeho charakteristických, povahových vlastností. Uplatní zkušenosti z předešlých úkolů s volnou tvarovou a barevnou stylizací.
Pomůcky: stojany, štětce, akrylové barvy, papír velikosti A0, podkladové desky

Podrobnější popis struktury hodiny

V úvodu hodiny jsem žákům vysvětlila souvislosti spojené se zadáním tématu. Proběhla úvodní debata na téma Metamorfózy. Žáci měli namalovat přeměnu své vlastní osobnosti do vybraného zvířete, s jehož charakteristickými povahovými vlastnostmi se nejvíce ztotožňují.

Žáci se aktivně vyjadřovali k povahovým vlastnostem zvířat, které jim samotným jsou sympatické a blízké. Celkové umělecké vyjádření mělo současně žáky tzv. odpoutat a pomoci jim uvědomit si klady i zápory každodenního shonu, který máme automaticky naprogramovaný v naší mysli. V porovnání se zvířaty, která nemusí chodit do školy ani do práce, nemusí nést zodpovědnost za každý vykonaný čin v jejich životě. Prostě jsou. Otázkou zůstává, narodili jsme se jako lidé se svobodnou volbou v našem jednání? Opravdu je naší životní vizualizací vybudovat kariéru a téměř po zbytek svého života být ztročeni v pracovním procesu za účelem vydělání si peněz? Naprosto šílený kolotoč. Zvířecí svět je nám tímto způsobem tolik vzdálený.

Na základě tohoto uvažování si měli žáci vybrat konkrétní zvíře a pokusit se pozitivně vcítit do jeho zvířecí bytosti a osobnosti, se kterou by se nejraději ztotožnili. Po úvodní debatě se žáci sami ochotně pustili do práce. V závěru hodiny probíhala diskuse o vytvořených pracích.

Fotodokumentace

Obr. 57 Práce žáků v ateliéru

Obr. 58 Práce žáků v ateliéru

Obr. 59 Práce žáků v ateliéru

Obr. 60 Práce žáků v ateliéru

Obr.61 Práce žáků v ateliéru

Výsledné práce žáků

Obr. 62 Tomáš, 24 let, Sova

Obr. 63 Kamila, 18 let, Klokán

Obr. 64 Adam, 19 let, Opička

Obr. 65 Jana, 17 let, Lama

Obr. 66 Tereza, 18 let, Netopýr

Obr. 67 Veronika, 17 let, Holubice

Obr. 68 Lenka, 18 let, Šnek

Obr. 69 Lída, 18 let, Mrtvý holub

Obr. 70 Lída, 18 let, Mrtvý holub

ZÁVĚR

V diplomové práci se zaměřuji na působení pozitivního přístupu v myšlení jednotlivce, který vyjadřuji prostřednictvím světelné figurální instalace. Práce je subjektivně a záměrně zaměřena na moji osobu. I přes vyrůstání v rodině bez vlastního otce se snažím sama v sobě nést kladný a pozitivní vztah k životním událostem, které mě v rámci každodenního prožívání naší životní cesty potkávají. Vztah pozitivního přístupu spojený s mou bytostí prezentuji v praktické části prostřednictvím světelných hlav. Právě světlo symbolizuje mé vlastní lidské pozitivum, které si snažím sama v sobě nalézt a udržet si ho v přítomném okamžiku. I přes nepříjemné životní zkoušky, které jsou abstraktně vyjádřeny pomocí černě pomalovaných světelných hlav, si snažím působení pozitivního přístupu sama v sobě nadále zachovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MATĚJČEK, Zdeněk. *O rodině vlastní, nevlastní a náhradní.* Praha: Portál, 1994. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6.

MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte.* Praha: Grada, 2002. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

MÁROVÁ, Zdeňka, Senta RADVANOVÁ a Zdeněk MATĚJČEK. *Výchova dětí v neúplné rodině.* Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1975. Knihy pro rodiče (SPN).

TOLLE, Eckhart. *Moc přítomného okamžiku.* Praha: Synergie, c2006. ISBN 80-7370-112-X.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie.* Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

PONDĚLÍKOVÁ, Iva. *Návod na použití sebe., aneb, Konec egootroctví: stručné instrukce pro ty, kteří zatím nemají čas nebo odvahu žít naplno..* Praha: Powerprint, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-87994-79-5.

POSPISZYL, Tomáš. *Josef Bolf.* Praha: Divus, 2009. ISBN 978-80-86450-44-5.

Katalog k výstavě, **Křištof Kintera**, Moravská galerie v Brně, 2006

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Maxime Houot & Nohista Collectif Coin. Mapping festival 2014 [online]. Geneva, 2014 [cit. 2016-06-03]. Dostupné z:

<http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

Caitlind Brown & Wayne Garrett. Solarsunflare [online]. [cit. 2016-06-04]. Dostupné z:

<https://solarsunflare.wordpress.com/artists/>

Cloud. Incandescent cloud [online]. [cit. 2016-06-04]. Dostupné z:

<https://incandescentcloud.com/aboutcloud/>

Ivo Schoofs. Signal festival [online]. [cit. 2016-06-10]. Dostupné z:

<http://www.signalfestival.com/2015/alumni/ivo-schoofs/>

Christian Boltanski. Tate [online]. Londýn [cit. 2016-06-01]. Dostupné z:

<http://www.tate.org.uk/art/artists/christian-boltanski-2305>

Čestmír Suška. Artlist [online]. Praha [cit. 2016-06-03]. Dostupné z:

<http://www.artlist.cz/cestmir-suska-882/>

Čestmír Suška. Signal festival [online]. Praha [cit. 2016-06-03]. Dostupné z:

<http://www.signalfestival.com/2015/alumni/cestmir-suska-petr-pufler/>

Josef Šafařík. Signal festival [online]. [cit. 2016-06-11]. Dostupné z:

<http://www.signalfestival.com/2015/alumni/josef-safarik/>

Olafur Eliasson. Wikipwdia.org [online]. [cit. 2016-06-11]. Dostupné z:

https://en.wikipedia.org/wiki/Olafur_Eliasson

Olafur Eliasson. Tate [online]. [cit. 2016-06-11]. Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/whats-on/exhibition/unilever-series-olafur-eliasson-weather-project/olafur-eliasson-weather-project>

František Skála. *Signal festival* [online]. [cit. 2016-06-19]. Dostupné z:

<http://www.signalfestival.com/2015/alumni/frantisek-skala/>

SEZNAM OBRAZOVÉ A FOTOGRAFICKÉ DOKUMENTACE

Obr. 1 KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

Obr. 2 KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

Obr. 3 KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

Obr. 4 KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

Obr. 5 KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. Psychologie (Portál). ISBN 978-80-262-0978-2.

Obr. 6 Maxime Houot & Nohista Collectif Coin, 2014

Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

Obr. 7 Maxime Houot & Nohista Collectif Coin, 2014

Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

Obr. 8 Maxime Houot & Nohista Collectif Coin, 2014

Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

Obr. 9 Maxime Houot & Nohista Collectif Coin, 2014

Dostupné z: <http://www.mappingfestival.com/2014/evenements/collectifcoinnohista/>

Obr. 10 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Clouid, 2013

Dostupné z: <https://solarsunflare.wordpress.com/artists/>

Obr. 11 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Clouid, 2013

Dostupné z: <https://solarsunflare.wordpress.com/artists/>

Obr. 12 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Clouid, 2013

Dostupné z: <https://solarsunflare.wordpress.com/artists/>

Obr. 13 Caitlind Brown & Wayne Garrett, Clouid, 2013

Dostupné z: <https://solarsunflare.wordpress.com/artists/>

Obr. 14 Ivo Schoofs, Large Pendulum Wave, 2014

Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/ivo-schoofs/>

Obr. 15 Ivo Schoofs, Large Pendulum Wave, 2014

Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/ivo-schoofs/>

Obr. 16 Christian Boltanski

Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/art/artists/christian-boltanski-2305>

Obr. 17 Christian Boltanski

Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/art/artists/christian-boltanski-2305>

Obr. 18 Christian Boltanski

Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/art/artists/christian-boltanski-2305>

Obr. 19 Christian Boltanski

Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/art/artists/christian-boltanski-2305>

Obr. 20 Krištof Kintera, My Light is Your Life II, 2014

Dostupné z: <http://kristofkintera.com/pages-work/my-light-is-your-life.htm>

Obr. 21 Krištof Kintera, My Light is Your Life, 2009

Dostupné z: <http://kristofkintera.com/pages-work/my-light-is-your-life.htm>

Obr. 22 Čestmír Suška, Ocelot, 2015

Dostupné z: http://www.signalfestival.com/2015/wp-content/uploads/2016/01/signal2015_13_10.jpg

Obr. 23 Čestmír Suška, Kovové schránky

Dostupné z:

<http://www.bienalevytvarynychforem.cz/?nav=cz/2010/vystavujici/&page=cestmir-suska.html>

Obr. 24 Josef Šafařík, Slunce, 2013

Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/josef-safarik/>

Obr. 25 Josef Šafařík, Slunce, 2013

Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/josef-safarik/>

Obr. 26 Olafur Eliasson, The Weather Project, 2003

Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Olafur_Eliasson

Obr. 27 Olafur Eliasson, The Weather Project, 2003

Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Olafur_Eliasson

Obr. 28 Olafur Eliasson, The Weather Project, 2003

Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Olafur_Eliasson

Obr. 29 František Skála, Dům stínů, 2013

Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/frantisek-skala/>

Obr. 30 František Skála, Dům stínů, 2013

Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/frantisek-skala/>

Obr. 31 Josef Bolf, Osamělý večer II, 2007

Dostupné z: <http://www.galeriepn.cz/en/artists/josef-bolf>

Obr. 32 Josef Bolf, Lesní cesta, 2007

Dostupné z: <http://www.galeriepn.cz/en/artists/josef-bolf>

Obr. 33 Josef Bolf, Vchod do metra, 2008

Dostupné z: <http://www.galeriepn.cz/en/artists/josef-bolf>

Obr. 34 Josef Bolf, Hlava IV, 2006

Dostupné z: <http://www.galeriepn.cz/en/artists/josef-bolf>

Obr. 35 Kristýna Vlčková, Vrtání kamene, 2016

Obr. 36 Kristýna Vlčková, Vrtání kamene, 2016

Obr. 37 Kristýna Vlčková, Vrtání kamene, 2016

Obr. 38 Kristýna Vlčková, Vyvrtané otvory v kamenech, 2016

Obr. 39 Kristýna Vlčková, Detailní pohled na vrtané kameny, 2016

Obr. 40 Kristýna Vlčková, Držák pro upevnění drátěné konstrukce, 2016

Obr. 41 Kristýna Vlčková, Sletovaná konstrukce, 2016

- Obr. 42** Kristýna Vlčková, Rozdílné velikosti drátěných hlav, 2016
- Obr. 43** Kristýna Vlčková, Vsazení tyčí do kamenů, 2016
- Obr. 44** Kristýna Vlčková, Detailní pohled na uchycení tyček v kameni, 2016
- Obr. 45** Kristýna Vlčková, Základní instalace jednotlivých použitých materiálů, 2016
- Obr. 46** Kristýna Vlčková, Potažené konstrukce bavlněnou látkou, 2016
- Obr. 47** Kristýna Vlčková, Světelné diody, 2016
- Obr. 48** Kristýna Vlčková, Vedení drátu skrze trubici a kámen, 2016
- Obr. 49** Kristýna Vlčková, Motiv černých stolů na bílé látce, 2016
- Obr. 50** Kristýna Vlčková, Motiv bílých stolů na černé látce, 2016
- Obr. 51** Kristýna Vlčková, Černobílé motivy na hlavách potažených látkou, 2016
- Obr. 52** Kristýna Vlčková, Instalace diplomové práce, 2016
- Obr. 53** Kristýna Vlčková, Instalace diplomové práce, 2016
- Obr. 54** Kristýna Vlčková, Zkušební instalace v otevřeném prostoru, 2016
- Obr. 55** Kristýna Vlčková, Detailní pohled na pomalované kameny, 2016
- Obr. 56** Kristýna Vlčková, Detailní pohled na pomalované kameny, 2016
- Obr. 57** Kristýna Vlčková, Práce žáků v ateliéru, 2016
- Obr. 58** Kristýna Vlčková, Práce žáků v ateliéru, Ostrava, 2015
- Obr. 59** Kristýna Vlčková, Práce žáků v ateliéru, Ostrava, 2015
- Obr. 60** Kristýna Vlčková, Práce žáků v ateliéru, Ostrava, 2015
- Obr. 61** Kristýna Vlčková, Práce žáků v ateliéru, Ostrava, 2015
- Obr. 62** Kristýna Vlčková, Tomáš, 24 let, Sova, Ostrava, 2015
- Obr. 63** Kristýna Vlčková, Kamila, 18 let, Klokan, Ostrava, 2015
- Obr. 64** Kristýna Vlčková, Adam, 19 let, Opička, Ostrava, 2015
- Obr. 65** Kristýna Vlčková, Jana, 17 let, Lama, Ostrava, 2015
- Obr. 66** Kristýna Vlčková, Tereza, 18 let, Netopýr, Ostrava, 2015
- Obr. 67** Kristýna Vlčková, Veronika, 17 let, Holubice, Ostrava, 2015

Obr. 68 Kristýna Vlčková, Lenka, 18 let, Šnek, Ostrava, 2015

Obr. 69 Kristýna Vlčková, Lída, 18 let, Mrtvý holub, Ostrava, 2015

Obr. 70 Kristýna Vlčková, Lída, 18 let, Mrtvý holub, Ostrava, 2015